

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten ist, was vom Monath Junio des Jahrs 1648. biß zu dem, im Jahr 1649. völlig erfolgten Schluß und Ende des Universal-Friedens-Congressus zu Oßnabrück und Münster, gehandelt und geschlossen worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1736

VD18 90103165

N. I. Facti species juncta petitione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53029](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53029)

1648.
April.

N. I.

1648.
April.

Diſſat. Osnabr. d. 10. April. A. 1648.
ſub Direct. Mogunt.

Facti Species juncta petitione ad Sacrae Cæsareæ Majestatis Legatos, de relaxando arresto mobiliari peculio Domini Archi-Episcopi & Principis Electoris Trevirensis per Consilium Provinciale Ducatus Luxemburgensis ex Mandato Consilii Privati Belgii imposito.

Anno 1635. Dominus Archi-Episcopus curavit transferri totum peculium suum mobiliare e civitate Trevirensi, in vicinam Metensem, Treviri eodem anno per Hispaniarum Regis copias intercepta, & Principe Electore à Domino Cardinale Infante seu invitato seu evocato & abducto in Belgium, jussit idem Elector prædicta bona transportari in Ducatum Luxemburgensem, obtentis in eum finem à Corona Gallia & Cardinale infante literis Salvi-Conductus & securitatis.

Imperator FERDINANDUS II. accipiens notitiam horum mobilium in Ducatu Luxemburgensi depositorum, requisivit Cardinalem Infantem, ut ea arresto subjiceret & detineret, donec causa Principis Electoris terminaretur; causa itaque Anno 1645. inter Imperatorem FERDINANDUM III. & Electorem Viennæ composita, arrestum quoque ejus inritu impositum ab Imperatore levatum fuit, datis in eum effectum ad generalem gubernatorem Belgii Dominum Marchionem de Castello Roderigo binis literis de dato, prioribus quidem Viennæ 10. Maji Anno 1645. posterioribus vero in Civitate Sancti Hypoliti 18. Augusti Anni ejusdem, quarum exemplaria literis A. B. hic adjuncta reperiuntur. Prædictus Gubernator requisitioni Cæsareæ morem gerens, mandavit quidem Consilio Luxemburgensi, quatenus bona Electoris arresto liberaret, uti factum; verum mutata causa arresti, idem Consilium Provinciale de asserto mandato Consilii Privati, instantibus Monasterio Sancti Maximini & Dominis de Sales, novam prædictis bonis indixit arrestationem. Contra quam arrestationem renovatam Elector per Legatos suos apud Dominos Plenipotentarios Regis Catholici Monasterii subsistentes, uti etiam misso ea de causa Consiliario apud Consilium Privatum, sed frustra & sine spe impetrandæ relaxationis, conquestus est.

A. B.

Quamobrem aliud Electori remedium non superfuit, quam implorare opem & auxilium Coronarum, nec non Electorum, Principum & Statuum Imperii, de Pace universali, restitutione gravatorum & de conservandis Statuum juribus & libertatibus Monasterii & Osnabrugæ tractantium.

Evidens enim vero est 1.) per hoc arrestum violari jus commune & Constitutiones Imperii, jura item & libertates Statuum, quæ volunt, ut Status, præsertim in causis mere personalibus qualis hæc est, coram competente Judice in Imperio & ordinaria via & processu Juris conveniantur.

2.) Læditur quoque Constitutio Aureæ Bullæ, qua interdicitur, ne Principum Electorum subditi, multo minus ipsimet in persona vel rebus, ad externa tribunalia trahantur & arrestentur.

3.) Arrestum hoc infringit Pacta inter Domum Burgundicam & Electorum Trevirensium in Comitibus Augustanis Anno 1548. erecta & publica Imperii interventione & approbatione confirmata. Cum enim Domus Burgundica, Comitibus suffragio Imperatoris & Statuum, à Jurisdictione Imperii

1648.
April.

perii eodem Anno eximeretur, ideoque communis Judex inter Burgundiæ Provincias & Principes vicinos Imperii non superesser, inter cætera cautum est prædicto pacto publico, ut omnia arresta inter Principes & Subditos utriusque Trevirensis & Luxemburgensis Provinciæ futuris temporibus cessent, lites vero hinc inde impostero movendæ, forma, modo & ordine judiciario inibi conventis, per arbitros utrinque denominandos deciderentur.

1648.
April.

4.) Per sæpeditum arrestum non tantum læditur Jurisdictioni Imperii sed & Sedis Apostolicæ, causa enim, quæ inter Archi-Episcopum & Religiosos Sancti Maximini agitur, & cujus intuitu arrestum impositum fuit, est mere Ecclesiastica & beneficialis, ad solam cognitionem Sedis Apostolicæ & non ad Judicium Laicum spectans, illudque notorie competens est, tam ratione causæ commendæ, quæ est mere Ecclesiastica, quam ratione partium litigantium, personæ scilicet Archi-Episcopalis & Religiosorum prædicti Monasterii, cum vero Judicium Regium nullam causæ hujus notitiam habere, neque eam judicare possit, consequens est, arrestum, quod realis instar citationis est, ex defectu jurisdictionis malæ nulliter sub- & obreptitæ esse impetratum.

Lit. C.

5.) Ad Dominorum de Sales prætensionem quod attinet, illa vel nullo vel sane debili nititur fundamento, cum enim sub actione Familiæ herciscundæ ante 20. annos inter partes, in bona sub Ducatus Luxemburgensis jurisdictione jacentia intentata, hæc bona arresta longo tempore post litem captam, custodiæ causâ in hanc Provinciam investa nullatenus comprehenduntur, neque pars controversæ hereditatis sint, perperam sane & incompetenter arrestata sunt, quod ipsum impetrantes de Sales agnoverunt, & arresto Judicialiter per procuratorem in Consilio Mechliniensis, vigore adjuncti documenti Lit. C. renunciarunt.

6.) Eodem nullitatis & iniquitatis vitio laborat sequestrum, quod prætextu controversiarum Electoratus cum Monasterio supra mentionato ante aliquot annos in reditus Domini de Brüg indictum est, & usque in hodiernum diem continuatur, quod Dominium est de suprema jurisdictione territoriali prædicti Ducatus, spectat autem quoad merum mixtum Imperium & simplicem Jurisdictionem ad Electorem Trevirensis.

7.) Denique cum arrestata bona non unum sed aliquot centenorum millium Imperialium valorem excedant, Electori nemo impartialis vitio vertere potest, si coactus contrariis arrestis & repressaliis sua bona reperat, unde evenire potest, ut inter utramque Provinciam hætenus inviolabiliter observata pax & bona vicinitas, magno Statuum & Subditorum damno & gravi Commerciorum jactura turbetur, pro quo avertendo aliisque supra allegatis Imperio, sanctæ Sedi Apostolicæ & Electoratu Trevirensi amovendis præjudiciis, stabiliendaque inter Principes eorumve subditos vicinõs mutua tranquillitate & concordia, petit Elector Trevirensis, ut prædictarum rationum momentis bene perpensis, Domini Legati Cæsarei pro illa, qua apud Dominos Plenipotentiarios Regis Catholici pollent autoritate & fiducia, relaxationem prædictorum bonorum arrestatorum & sequestrata Dynastiæ Brüg, cum omni causâ, expensis, damnis & Interesse vel promoveant vel etiam pacto publico procurent, & in Instrumentis concludendæ Pacis de ea disponant, quemadmodum in illis, in non absimili casu excessuum & abusum Brabantia Bullæ contra Status Imperii hætenus commissorum, dispositum reperitur.

Faciunt in hoc Excellentissimi Domini Legati rem Justitiæ dignam, muneris Cæsareo gloriosam, omni servitiorum & officiorum genere ab Eminentissimo Principe Electore erga Cæsaream Majestatem promerendam.

Lit. A.

1648.
April.

Lit. A.

1648.
April.

FERDINANDUS III. &c.

Non dubitamus, quin vobis jam olim innotuerit, quemadmodum Augustissimus quondam Imperator Cæsar divus FERDINANDUS II. genitor ac prædecessor noster colendissimus gloriose memoriæ, ob certas quasdam inter Cæsaream Majestatem ac Dilectionem Suam (Titulus) Electorem Trevirensis exortas controversias ac differentias, tam præcipua quædam ad ipsius Dilectionem Suam proprie spectantia Neuburgum translata mobilia, quam etiam ad pias causas jam multo ante ab eadem destinata bona patrimonialia, Imperiali suo arresto subjicienda ac Luxemburgi curavit asservanda. Cum autem dictis differentiis jam penitus compositis, ipsum quoque arrestum à nobis prorsus relaxatum sit atque obolitum, tum ipse Elector demisse ac enixe nos rogavit, ut dicta bona ipsi plene atque integre curemus restituenda: Idcirco vos hisce benigne requirimus, ut oportuna atque efficacia dare velitis mandata, atque id sedulo agere, quo sæpe dicto Electori præmemorata bona quantocius relaxentur ac tradentur, ac si quid forte ex iisdem amotum fuerit, reponatur pleneque ipsi atque integre restituatur. In eo certe ordine ac sedulo curando feceritis rem non modo Juri & Justitiæ, compertoque suo nobis obsequendi studio consentaneam, sed Serenissimo quoque Hispaniarum Regi Catholico Fratri consobriño & affini nostro Charissimo gloriosam, communi Domui nostræ utilem & Nobis quoque apprime gratam, qui benigniori eam mente reposituri propensum gratiæ nostræ Cæsareæ affectum quovis cumulate officimus. Viennæ d. 10. Maji Anno 1645.

Lit. B.

FERDINANDUS III. &c.

Omnino confidimus, literas nostras 10. Maji proxime præteriti ad vos datas, quibus vobis significabamus, Nos arrestum, cui Augustus quondam Dominus pater & proxime prædecessor noster gloriose memoriæ, cum mobilia tum alia etiam quædam bona patrimonialia ad Venerabilem Electorem Trevirensis spectantia subjecerat, & Luxemburgi asservanda curarat, relaxasse, simulque requirebamus, ut oportuna & efficacia mandata dare atque id sedulo agere velletis, quo dicto Electori præmemorata bona quantocius relaxentur, ac si quid forte ex iis amotum fuisset, reponatur pleneque Dilectioni Suae ac integre restituatur, recte ad vos pervenisse. Quando autem hæcenus nullum ad easdem literas responsum ad Nos perlatum est, visum Nobis fuit, earundem exemplum una cum hisce vobis transmittere, denuoque benigne ac benevole vos requirere, ut negotium hoc cordi habere operamque dare velitis, ut dicto Electori quamprimum ac cumulatissime, quoad prælibata bona satisfiat; prout de vestro in justitiam studio, tum spectata quoque in Nos observantia omnino confidimus, qui de cætero gratiam ac benevolentiam vobis nostram Cæsaream clementer conservamus.

Datum in Civitate nostra Sancti Hypoliti 18. Augusti Anno 1645.

Lit. C.

Translatum ex Gallico.

Procurator Martinus magni Consilii infra scriptus certum facie ac testatum, quod circa 20. Martii Anno 1646. exhibitus fuerit libellus simplex sub nomine Consilii Principis Electoris & Archi-Episcopi Trevirensis, eum in finem

1648. finem, ut arrestum ipsius mobilibus, annulis, cimmeliis, suppellectili argen- 1648.
 April. teo & documentis literariis in civitate Luxemburgensi existentibus imposi-
 Junius. tum, tolli cassarique posset.

Quo libello supplici à Dominis Consiliariis Domino Philippo de Sales Baroni de Inville insinuato, sublacioni cassationique istiusmodi lubens ac volens assensit.

Quocirca dictum Consilium Decretum 16. Aprilis Anno 1646. visis omnibus ad id requisitis tulit, quod Dominis Consiliariis Luxemburgensibus exarandæ sint literæ ejus tenoris, prout in projecto latius videre est, quæ etiam expeditæ, lectæ & transmissæ fuerunt. Actum Mechliniæ 27. Septembris Anno 1647.

Wilhelmus Martin.

Cum arrestum, quod mobilibus ad eundem Principem Electorem Trevirenssem spectantibus, & in Ducatum Luxemburgensem translatis, Imperator per Consilium Provinciale antehac imponi curavit, relaxatum quidem & abolicum, arctamen ad quorundam instantiam iterum renovatum, insuper etiam & sequestrum, quod Præfecturæ Brug ad Archi-Episcopatum & medietati Domini Montis Sancti Joannis ad Joannem Rheinhardum de Sederen spectantibus, à præfato Consilio indictum est, Concordatis inter Electoratum Trevirenssem & Ducatum Burgundiæ, publica Imperii interventione Anno 1548. Augustæ Vindelicorum erectis repugnent: Conventum est, ut prædictum arrestum & sequestrum à Consilio Luxemburgensi quantocius tollatur, dicto Domino Electori bona sua, Præfectura & Dominium, tam Electoralia quam Patrimonialia, una cum fructibus sequestratis relaxentur ac tradantur, ac si quid forte amotum fuerit, reponatur pleneque ipsi atque integre restituatur, impetrantibus ad Judicem Principis Electoris competentem, pro obtinenda Juris & Justitiæ administratione, remissis.

§. X.

Der Stadt
 Osnabrück
 Desideria
 und darauff
 ertheilte
 Vrschöffliche
 Antwoort.

Es hatte schon im vorigen Jahr die Stadt Osnabrück ihre Desideria circa Ecclesiastica & Politica, schriftlich vortragen, und bey der gegenwärtigen guten Gelegenheit ihre Rechte und Befugnisse, theils mehrers befestigen, theils wei-

ter erstrecken wollen; Was aber der damalige gelehrte Bischoff und nachmaliger Cardinal, FRANTZ WILHELM, ex tempore auf alle und jede Punkten erinnert, das giebt die Anlage sub N. I. zu erkennen.

N. I.

Desideria Civitatis Osnabrucke communitata Monasterii per Deputatos Cæsareos d. 9. Julii An. 1647.

Responsum extemporaneum nomine Ecclesie Osnabrugensis.

A. 1. Petikum.

Civitati Osnabrugensi restituantur omnia & singula sua Jura, Immunitates, Privilegia & Statuta ab Imperatoribus & Episcopis vel Jure proprio, tam in Ecclesiasticis, quam Po-

Ad A.

Cum Terminus Anni 1624. sit universalis omnium Controversiarum in Imperio sopiendarum, non videtur, cur petita Confirmatio alium Terminum specialiter petere possit: sed hoc liti.